Lairibafoorum 2014 Jäneda

Kokkuvõtteks

- Riigi eesmärk: 4 aastaga põhivõrk valmis
  - 98%
  - 1 - 1,5 km
- kohalik lahendus koostöös
  - esmalt pöörduda kohaliku operaatori poole
  - uurida toetusi
- oleme Euroopas 11-ndal kohal kiire int.osas
  - FIN, HUN - tagapool :-)
  - LT, LV - eespool
  - ca 4000 km veel kaablit panna
- võimalikud lahendused optika, vase ja õhu kombinatsioonis
  - EstWin laienemine võimaldab ka läbi vase pakkuda kiiremaid lahendusi
  - Kirivalla näide: raadiolahendus
  - kaabli lahenduse "rusikareegli" hind ca 6€/m
- Koostööprojektid
  - tähtis:
    - saada kaevud õigesse kohta projekteerimisel
    - leida kohapealne aktiivne eestvedaja
    - selgus taristu omaniku suhtes
- ca 500 kooli saab 2018 lõpuks optikaga ühendatud ja sisevõrgud uuendatud riigi/EL rahaga
- maapiirkonnas on (kiire) interneti vajadus suur, kasutusalasid palju
  - probleem on kohalike teadmatuses
  - kui õigel ajal ei tegutse,siis läheb hiljem ühendumine kalliks maksma
- järgmisel perioodil (kuni 2020) läheb Leaderprogrammis jagamisele ca 87 milj.€, millest 80% projektidele
  - tähtis on kogukonna poolt tulev sisend
  - tegevusgruppide strateegia tähtaeg aprill 2015
- homme (29.10) algab tegevusgruppide strateegiakirjutamise toetuste taotlemine PRIAs
- MAK raames veel mitmed meetmed lisaks Leader'ile

Anneli Kimmel, PM

- uus periood >2020
  - kaudne:
    - otsetoetus: Leader
    - investeeringutoetus
    - starditoetus
- Maaelu arengukava 2020 ja lairiba
- 2007-2013 jagati toetusteks ca 6,9 mln € (90% määr)
- homme (29.10) algab Leader tegevusgruppide strateegiakirjutamise toetuste taotlemine PRIAs
- toetus internetiühenduse juurdepääsuvõrkuse rajamiseks: kuni 90% summast, max 200 tuhat €
- muud meetmed kus int.juurdepääs on osa
  - meede 4.1
  - meede 4.2
  - meede 6.4
  - starditoetused

Tiina Sergo, Leader

- Leader-programmis on tähtis altpoolt tulev algatus, kogukonna initsiatiiv
- tegevusgrupp peab vajadusel kirjutama oma arengukavasse / strateegiasse sisse lairiba arenduse piirkonnas
- järgmisel perioodil (kuni 2020) läheb jagamisele ca 87 milj.€, millest 80% projektidele
- ühegi tegevusgrupi strateegia ei ole nii lukus, et sinna praegu midagi lisada ei saaks
  - tähtaeg aprill 2015
  - minge osalege!
- kogumeetmes sees: "last mile" ja kogukonnakeskuste ühendamine

Anmar Pihlak, Oiu Jahtklubi

- lairiba läheb ettevõtte õue alt läbi
  - turismi- jt ettevõtjad on kõik kiire interneti vajaduses
  - keegi ei tea, mis edasi saab
- Võrtsjärve MTÜ-ga otsiti läbi Leader programmi lahendust
  - optika on majade vahel olemas
  - ootus, et millalgi saab EstWin'iga ühenduse (ca 600 m)
  - kuna jäime õigel hetkel hiljaks, siis kulub nüüd rohkem raha

Aivo Lepp / Ave Lauringson, MKM

- Selleks et kõik koolid siduda optikasse ja e-õppe võimalused uuendada oleks vaja paaaaaalju raha :-) Alustatud eraldi projekt, ELASA ja HITSA
- Milleks?
  - haridus odavam ja mitmekesisem
  - loovuse tõus, uued e-oskused
  - personaalne lähenemine
- HITSA-l ca 13,5 mln € digitaristu parendamiseks
- ca 500 kooli saab uuendatud 2018 aasta lõpuks

Taavi Kotka, MKM

- MKM-ile läheb kiire internet korda :-)
- 2300 km kaableid maas, 2 x rohkem veel tulemas
- see taristu peaks meid teenima ca 50 aastat
- eesmärk: 4 aastaga kiire internet vähemalt 1 km kaugusele igast kodust
- selleks peab leidma koostöö-lahendusi

Olav Harjo, ELA AS

- EstWin ühendab alla 10 tuhande elanikuga asustused, kõik mobiilimastid, fiks-võrgu sõlmed, KOV hooned
- kokku vaja ehitada ca 6500 km trassi. 1400 ühenduskohta
- 2015-2018 ehitatakse 3600 km, sellega 98% kodudest jõutud ca 1,5 km kaugusele
- kõik objektid ei ole veel lõplikult lukus (valmis arendusplaan ca 95% ulatuses)
  - arendused räägitakse veel läbi KOV-idega
- õiged lahendused lõpp-ühenduseks tuleb valida vastavalt konkreetse asukoha KOV-iga ja kohapealsete partneritega
  - esmalt tuleks pöörduda kohaliku operaatori poole, et asjad liikuma saada
  - uurida toetuste võimalusi

Urmas Ruuto, Ericsson

- Ülevaade tehnoloogiatest: WiFi, WiMax, mobiilne internet
- WiFi - kõrge ootus, laienemine; WiMax - languses
- Mobiilse interneti kiire areng
  - ca iga 10 aastaga uus tehnoloogia
  - 2G-st 4Gni
    - Kirivalla näide
  - 5G juba paistab

Toivo Praakel, Eesti Telekom

- Suur pilt
  - Digital Agenda Europe 2020
    - iga Euroopa elanik saab ligi 30 Mbit/s võrgule
    - 50% saab ligi 100 Mbit/s võrgule
  - Eestis praegu: (+)
- Kui haja-aladel ei hakka operaator sponsoriks, siis kliendil otse optikat tuppa saada on raske
  - ka vase peal võimalik pakkuda kiiremaid lahendusi
- Kuidas EstWin kaevust jõuda lõppkliendini?
  - ehitada kaabel
    - optika keevitused sõlmes
    - vajalikud seadmed paigaldada (+)
  - Näide: 142 m trassi = 4728 € + k/m
    - sellest kliendi kulu 2778 € + k/m
    - umbes 6 €/m
    - soodsamaks teeb KOV abi

Tõnu Aavasalu, Suure-Jaani

- Omavalitusel on palju ülesandeid lahendada seoses haja-asustusega
  - ühistransport, teed
  - vesi, kanal
  - mobiililevi ja **internet**
- Koostöö ELASA ja Elion'iga
  - tähtis on leida kohalik eestvedaja
  - Rääka küla näide: per ühendus inimese kulu 1000€
- tähtis:
  - projekteerimise käigus saada kaevud õigetesse kohtadesse KOV jaoks
  - geodeetiline kaart peab kehtima
- Probleemid:
  - põhiprojekt kallis
  - miks osad saavad? läbirääkimised
  - kellele kuulub võrk? kes haldab?
  - pakkumised ülierinevad hankel

Ülo Plakso, Uibujärve

- väikeküla Põlvamaal, viimase 2 miili näide
- kasutusvaldkonnad:
  - õppimine ja töötamine
  - turvalisus ja sots.hooldus
  - meelelahutus
  - kodu juhtimine
  - pilve-andmed
- tähtis ehitada võrgustik nii, et sinna saab hiljem liituda
- kuna EL annab pigem palju raha, siis tuleks küsida kohe kogu maakonna peale :-)